

PARTICIPAREA REGIMENTULUI 92 INFANTERIE LA LUPTILE DIN CEHOSLOVACIA, DECEMBRIE 1944-APRILIE 1945 (I)

Adolf Minuț

În nr. VII al Revistei de istorie *Zargidava*, apărută în anul 2008, ne-am referit la participarea Regimentului 92 infanterie la luptele din Ungaria, împotriva trupelor hitleriste și horthyste, operațiune ce se înscria în prevederile Armistițiului dintre România și URSS, încheiat în septembrie 1944 la Moscova. În materialul de față vom însoți acest regiment în timpul ostilităților de pe teritoriul Cehoslovaciei, stat înființat după prăbușirea „monarhiei cezaro-crăiești” și încheierea Primului Război Mondial, când cehii și slovacii au format un stat independent. În anul 1939, după ce țara a fost invadată de trupele Wehrmacht-ului, Cehoslovacia și-a pierdut independența. Așa numitul Protectorat al Boemiei și Moravei (teritorii componente ale tânărului stat) a dus la intrarea sub controlul direct al Germaniei a acestor două provincii, iar industria moravă a devenit un furnizor important de armament pentru armata hitleristă. După anul 1990 au luat ființă două state distincte și independente, prin bifurcare, Cehia și Slovacia.

În articolul amintit spuneam că marile speranțe puse în „Sistemul Versailles” s-au dovedit a fi ineficiente pentru a rezolva marile contradicții care generaseră Prima Mare Conflagrație care a zguduit lumea la începutul secolului al XX-lea.

Obosită de forțele fizice și materiale, din cauza grelelor și istovitoarelor încleștări militare, în lupte de uzură, care păreau fără sfârșit, omenirea spera, la sfârșitul războiului, că pacea va domni în lume. Această dorință suflătească a tuturor popoarelor putea fi ușor implementată dacă s-ar fi dat dovadă de încredere în convingeri juste, bun simț și prudență rațională. Cunoscutul om politic britanic Winston Churchill spunea, destul de filozofic, că fraza „război pentru terminarea războiului” era pe buzele fiecăruia și chiar s-au luat măsuri pentru a o transforma în realitate¹.

Imediat după război, „încrederea”, „bunul simț” și „prudența” au devenit expresii deșarte, atâta vreme cât însăși Societatea Națiunilor, proaspăt înființată, s-a dovedit a fi neputincioasă în rezolvarea practică a celor mai importante probleme de care depindea securitatea popoarelor. Arhiconcusele Tratat de pace de la Versailles, Trianon, Saint-Germain-an-Laye, Sevres, Neuilly-sur-Seine, nu numai că nu au avut darul de a rezolva pe cale pașnică marile contradicții, dar le-a complicat și mai mult, pentru că au avut în vedere rezolvarea problemelor care interesau puterile Antantei învingătoare. Așa se face că în această șubredă, putredă și

¹ Winston Churchill, **Al doilea război mondial**, vol. I, Editura Saeculum I.O., București, 1996, p. 15.

neconvingătoare stabilitate politică, crește puterea revizionistă dar și de revanșă a Germaniei lui Hitler, la care se vor alia Italia lui Mussolini, Ungaria horthystă, Japonia militaristă și alte țări, care, în final, a dus la declanșarea celei de-a doua Mari Conflagrații Mondiale. Părăsită de aliații tradiționali occidentali, ei înșiși victime ale nazismului, supusă rapturilor teritoriale în favoarea URSS și Ungariei, România s-a alăturat, fortuit, celei mai mari puteri a momentului, Germania, în speranța de a recăpăta teritoriile străbune rupte din trupul țării. Desnodământul a fost tragic. După o suită de victorii, „faimoasa” colaborare româno-germană s-a dovedit a fi un fiasco. Armata română a trebuit să părăsească tot ceea ce „recucerise”, iar lovitura de stat de la 23 august 1944 a pus capăt speranțelor de reîntregire, stabilitate, legalitate, dreptate. România nu numai că a fost nevoită să întoarcă armele împotriva așazisului „aliat”, dar să și participe la luptele împotriva nemților pe teritoriul României și apoi la „eliberarea” Ungariei și Cehoslovaciei. La aceste crâncene încelestări a participat și Regimentul 92 infanterie, care își avea sediul de bază la Orșova, județul Timiș, regiment din care făceau parte militari din județele Moldovei, sudul Transilvaniei și Banat. Unitatea era comandată de Locotenent colonel Gheorghe V. Șoimaru, născut la 17 aprilie 1897, în orașul Piatra Neamț. Descendent dintr-o familie de militari, a participat la luptele din Primul Război Mondial cu gradul de sublocotenent, fiind comandant de pluton mitraliere, în timp ce tatăl său era comandant de regiment, un unchi era comandantul Diviziei a 7-a și altul șef de Stat Major la aceeași Divizie. În perioada celei de a doua Mari Conflagrații Mondiale a îndeplinit mai multe funcții militare până la 23 octombrie 1944 când a preluat comanda Regimentului 92 infanterie².

La începutul lunii decembrie 1944, unitatea a dat ultimele lupte la cota 263 de pe valea Hernadului și a cucerit satul Fay, unde se semnalase existența unui grup german de rezistență. Intrat în derută, inamicul a început să se retragă pe o distanță apreciabilă spre frontiera Cehoslovaciei. Văzând situația la fața locului, comandantul Diviziei 18 infanterie a ordonat întreprinderea unei vaste acțiuni de atac și urmărirea inamicului cu regimentele 18, 90 și 92³.

În ziua de 17 decembrie 1944, Regimentul 92 a primit ordin de a ataca și cuceri pădurea Semere, satele Reste și Buzica. Toate aceste obiective se aflau pe frontiera dintre Ungaria și Cehoslovacia. În zonă mai acționau un batalion sovietic și Regimentul 90 din Divizia 18 română. Satul Buzica se afla în sud-estul Slovaciei, lângă localitatea Turna și era „apărat” de Divizia 24 infanterie ungară, întărită cu o companie de tancuri germană. Localitatea a fost ocupată la 18 decembrie de unități

² Adolf Minuț, **Generalul (r) Gheorghe V. Șoimaru, cavaler al Ordinului Mihai Viteazul**, în *Mousaios*, XII, Buzău, 2007, p. 255-272; vezi și Adolf Minuț, **Participarea Regimentului 92 infanterie la luptele din Ungaria, octombrie-decembrie 1944**, în *Zargidava. Revistă de istorie*, VII, Bacău, 2008, p. 155-166.

³ *Ibidem*

ale Corpului 6 armată român, care au manevrat și atacat frontal trupele inamice⁴. Cu toate acestea, unele rezistențe germane se mai semnalau în apropiere de Buzica, satul Komoros și pe șoseaua ce ducea spre Kosice. Misiunea de lichidare a rămășițelor inamice a revenit Regimentului 92 infanterie, care la 19 decembrie a încredințat Batalionului 2 ordinul de curățire a sectorului. Compania a cincea, de sub comanda căpitanului Cristuinea Stan, a intrat în acțiune la ora 8 dimineată. Generalul (r) Gheorghe V. Șoimaru ne povestește⁵: *Focul intens al mitralierelor inamicului ne-a oprit, cu toate încercările noastre de a continua atacul, nu a mai fost cu puțință. Se înserase de-a binelea, lupta a încetat și se așternuse o liniște neobișnuită, după vacarmul ce avusese loc toată ziua. Inamicul era aproape încercuit de ostașii noștri. Se lăsase ceață. În jurul orei 21 am auzit o explozie puternică, urmată de un un zgomet de motoare în mers. Ne-am dat seama că inamicul se retrăsese și așa cum obișnuia, distrugea în urmă obiectivul strategic. În cazul de față distrusese podul peste canalul Kanyupta-Caina. Am raportat imediat Diviziei cele întâmplate, primind ordin ca a doua zi, 20 decembrie să trec la urmărirea inamicului.*

În cursul nopții, compania de pionieri a regimentului a strâns material lemnos din sat în vederea construirii a două podețe peste canal, pentru a permite trecerea Batalionului 2 din unitatea noastră. La ora nouă a început traversarea. În acest timp a sosit comandantul Diviziei, generalul Cameniță Petre⁶, asistând personal la trecerea trupelor și a ordonat obiectiv de atins satul Komoros și degajarea șoselei spre Kosice. Batalionul în formație de atac a pornit spre obiectiv în ordine și liniște, generalul mergând alături de mine. Când unitatea a ajuns la circa 300 de metri de sat, inamicul a declanșat un foc intens și ucigător de branduri și mitraliere, baraj care nu putea fi trecut în alte condiții. Timp de patru ore dușmanul a tras fără întrerupere, perioadă când am stat una cu pământul, culcați,

⁴ Alesandru Duțu, Florica Dobre, Leonida Loghin, **Armata română în al doilea război mondial, 1941-1945**, Editura Enciclopedică, București, 1999, p. 70.

⁵ General (r) Gheorghe V. Șoimaru, **Memorii**, manuscris în posesia autorului, care ani la rând l-a intervievat, a notat și prelucrat materialul. Notele, unele scrise de mână, altele dactilografiate, poartă semnătura generalului (r) și ștampila „Activul veteranilor”. În continuare vom cita **Memorii...** ; vezi și Adolf Minuț, **op.cit.**, de la nota 2.

⁶ Generalul Cameniță Petre s-a născut la 12 noiembrie 1889 în localitatea Poroina Mare, județul Mehedinți. A urmat Școala militară de ofițeri de infanterie (1909-1911), Școala Superioară de Război (1918-1920). Grade militare: sublocotenent – 1911, locotenent – 1914, căpitan – 1917, maior – 1920, locotenent colonel – 1929, colonel – 1936, general de brigadă – 1941, general de divizie – 1944. A fost trecut în rezervă la 24 martie 1945 și reactivat pentru o scurtă perioadă. Funcții: comandant al Brigăzii I grăniceri, comandant secund al Diviziei 21 infanterie, comandant al infanteriei Diviziei 1 gardă, secretar general al Subsecretariatului de Stat al Armatei de Uscat, comandant al Diviziei 8 infanterie și apoi al Diviziei 18 infanterie, unitate cu care a luptat și în Slovacia, în operațiunea de la Sena-Turna, preluând apoi comanda Corpului 6 Armată în operațiunea „Roznava”. A încetat din viață la 23 august 1962 în București. Cf. Alesandru Duțu, Florica Dobre, Leonida Loghin, **op.cit.**, p. 73.

fără a putea face vreo mișcare. Generalul Cameniță era lângă mine, culcat cu capul la pământ, iar schije și gloanțele şuierau deasupra noastră, creând un adevărat iad de foc și fier. Generalul îmi spune: ce-i asta Șoimarule? Am răspuns: domnule general, nu e scris numele nostru pe nici o schijă, pe nici un glonte. Vom scăpa și de altele poate mai grele. A răspuns : așa să fie. Desigur că au căzut mulți ostași. Se mai rărise focul inamic. Atunci i-am spus generalului: plecați domnule general până nu începe din nou să tragă. La plecare mi-a spus : ai grijă Șoimarule, ca la noapte să faceți adăposturi individuale, să continuați evacuarea răniților spre ambulanța Diviziei, care se găsește în satul Buzica. În noaptea aceea crâncenă, 95 ostași trebuiau să ajungă cât mai repede posibil la punctul sanitar. Apoi alți 25 de ostași morți au fost evacuați și înmormântați în satele Buzica și Reste.

A doua zi, 21 decembrie 1944, am primit ordin să continuăm atacul. Acțiunea era destul de dificilă. Abia am început să ne ridicăm, să ne pregătim, că deodată, cu același foc puternic, ca în ziua precedentă, ne întâmpină inamicul aflat în poziție de acoperire a retragerii conaționalilor. Trei ore în șir ne-a ținut la pământ, fără ca să putem înainta un pas. Terenul era desfundat, noroi, plus gropile făcute de proiectile, care se umpluseră cu apă. Și apoi noaptea care veni din nou în condițiile de iarnă, când ziua e scurtă. La adăpostul întunericului am evacuat 25 răniți și 8 morți. Am rămas pe poziții. În ziua următoare nu s-a tras nici un foc, creându-se impresia că ne-am retras. La ora 15, comandantul Batalionului 2 îmi raportează telefonic că din satul Komoros au ieșit trei tancuri grele. Am ordonat să nu se tragă în tancuri, batalionul să nu facă nici o mișcare, să stea în așteptare, gata pentru un eventual atac. Tancurile au ajuns în flancul drept al Batalionului 2, care era descoperit. Patru tanchiști s-au dat jos și cu aparate de detectat au parcurs pe jos circa 250 metri pe șosea, după care s-au urcat în tancuri care s-au îndreptat spre satul de unde pleaseră. Am dat ordinul ca cele două tunuri antitanc, ce le aveam în dotarea regimentului, să tragă. Rezultatul a fost nul, deoarece proiectilele erau de calibru mic pentru blindajul tancurilor grele nemțești.

În ziua de 23 decembrie, regimentul meu nu a atacat, rămânând pe poziții de așteptare. După amiază, tot trei tancuri inamice se îndreptau spre Regimentul 18 infanterie, cu care noi făceam legătura. O companie a acestuia s-a retras urgent. În înaintarea lor, tancurile s-au apropiat de pozițiile noastre și șansele de a le avaria șenilele erau mai mari. Prin urmare, tunurile anticar au tras din plin. Unul din tancuri a fost serios avariat la șenile, tanchiștii au luat-o la fugă de frică să nu fie luați prizonieri, iar celelalte două tancuri s-au retras în grabă, alertând forurile de comandă de prezența românilor în zonă. Socoteala lor că noi ne-am retras s-a dovedit iluzorie. Văzând aceasta, inamicul a deschis foc puternic de artilerie spre pozițiile Regimentului 18 infanterie. Atunci am ordonat artileriei noastre să tragă, oprind canonada. Nemții au luat-o la fugă. Incercările ulterioare de a relua atacul au rămas fără rezultat.

Tancurile nemțești se retrăgeau în derută, iar ostașii noștri, nedesmințindu-și

renumele de „hâtru pus pe glume”, strigau în urma lor „servus fritz”, „adio și un praz verde”. Între timp a sosit și comandantul Brigăzii, generalul Mihail Corbuleanu, care ne-a lădat pentru isprăvile săvârșite. Inamicul nu ne-a mai atacat. Cu toate acestea veghea noastră era permanentă, fiind pregătiți a intra în acțiune în orice moment.

După acest contact cu inamicul, Corpul 6 Armată a ordonat să trecem în defensivă.

Amintim, succint, că forțele române erau organizate în două Armate: Armata 1-a comandată de general Nicolae Macici⁷ și Armata a 4-a, comandată de general Gheorghe Avramescu (mai târziu de generalul Nicolae Dăscălescu). Întreg Corpul 6 (din care făcea parte și Regimentul 92 infanterie), component al Armatei a 4-a române, a început ofensiva în sud-estul Slovaciei, la 18 decembrie, în direcția Kosice, spre a asigura flancul marilor unități sovietice de la dreapta, ce aveau ca obiectiv cucerirea orașului. Luptele au fost înverșunate. Trupele române au reușit să depășească linia Buzica-Perin, atingând, la 27 decembrie 1944, sectorul Sena-Ida.

Dându-și seama de importanța acestei linii, nemții au dislocat puternice efective de infanterie prevăzute cu numeroase tancuri cu care au dezlănțuit o serie

⁷ Generalul Nicolae Macici s-a născut la 7 noiembrie 1886 la Craiova. La începutul celui de al doilea război mondial a comandat Corpul 2 armată, fiind delegat, în octombrie 1941, cu restabilirea ordinii la Odessa, după atentatul terorist asupra localului în care se afla Comandamentul Militar al Odesei. La scurt timp a fost numit comandant al Armatei 1 române cu care a asigurat frontiera de vest a țării și linia de demarcație vremelnică româno-ungară din podișul transilvan. După 23 august 1944 a acționat împotriva trupelor germane și ungare până la 12 februarie 1945, când a fost înlocuit de la comanda Armatei 1, la cererea Comandamentului sovietic, în plină desfășurare a operațiunilor militare din Cehoslovacia. A fost arestat, judecat și condamnat la moarte, la 22 mai 1945, de către Tribunalul Poporului, pentru „crima de dezastrul țării prin săvârșirea de crime de război”. Ulterior, pedeapsa a fost schimbată în muncă silnică pe viață. A fost închis la Jilava, Dumbrăveni și Aiud, unde a decedat la 15 iunie 1950.

Generalul Gheorghe Avramescu s-a născut la 26 ianuarie 1884, la Botoșani. În perioada 1941-1945 s-a remarcat, în mod deosebit, în funcția de comandant al Corpului de munte, în acțiunile desfășurate în partea de nord a Bucovinei (iunie-iulie 1941) și la nord de Marea Azov (septembrie-octombrie 1941), dovedind, așa cum aprecia generalul Petre Dumitrescu, „cele mai frumoase virtuți războinice și acte de bravură excepțională cu care tot ce este vânător de munte se vor mândri de-a pururi”. Apoi a comandat aceeași mare unitate în acțiunile din Crimeea, inclusiv la Sevastopol. În 1944 s-a remarcat în bătălia din Moldova, în partea de nord-vest a României, în acțiunile militare din Ungaria și Cehoslovacia. La 2 martie 1945, în timp ce se afla pe front, în Cehoslovacia, a fost arestat, în mod abuziv de sovietici, fără informarea Marelui Stat Major Român și deținut la Comandamentul Frontului 2 ucrainean. Conform informațiilor oferite de sovietici, care nu au putut fi verificate nici până acum, generalul ar fi murit în urma unui bombardament de aviație, care a avut loc în ziua de 3 martie 1945, la Jaszbereny (Ungaria) și a fost înmormântat la Soshalom, în apropierea Budapestei. Sovieticii l-au acuzat de implicarea într-o eventuală întoarcere a armelor împotriva trupelor sovietice, acuzații neverosimile, dacă ținem cont de situația deosebit de dificilă în care se afla Armata a 4-a română. În orice caz, a fost unul din cei mai competenți și mai stimați generali români. Cf. Alesandru Duțu, Florica Dobre, Leonida Loghin, **op.cit.**, p. 274, 42-43.

neîntreruptă de contraatacuri pe întregul front al Armatei a 4-a române.

Grelele lupte au continuat până la 1 ianuarie 1945, când au început să scadă în intensitate, pe măsură ce se izbeau de rezistența română. În cele din urmă, epuizat, inamicul a încetat atacul la 12 ianuarie.

Bătălia de la Sena-Turna⁸ în care Armata a 4-a română a pierdut 5400 oameni, a avut două rezultate importante: a angajat și uzat importante rezerve inamice, asigurând flancul stâng al Frontului 4 ucrainean în acțiunea acestuia spre Kosice și mai departe spre inima Cehoslovaciei, împiedicând inamicul de a repătrunde în spatele Frontului 2 ucrainean. Curmând aceste amenințări s-a creat posibilitatea pentru ofensiva româno-sovietică în direcția Roznava și Hron⁹.

Comandantul Regimentului 92 ne mărturisește că în seara zilei de 29 decembrie 1944, întreaga Divizie a 18-a a trecut în repaus, fiind înlocuită cu Divizia a 6-a. Regimentul său a fost înlocuit cu Regimentul 27. Trecând în cantonament în satul Reste, ostașii au avut un binemeritat moment de odihnă.

În ajunul Anului Nou (1944-1945) comandantul Diviziei și șeful său de Stat Major au înmănat aproape 250 decorații ofițerilor, subofițerilor și trupe, ca o răsplată a faptelor de arme săvârșite în crâncenele lupte din zilele precedente. În acest context trebuie amintit că la 27 decembrie 1944, comandantul Frontului 2 ucrainean, mareșalul Rodion Malinovski, s-a simțit obligat de fapte și a emis un Ordin de Zi (care la Regimentul 92 a ajuns cu întârziere), în care se spunea, între altele: *Adresez mulțumiri Armatei a 4-a române, tuturor trupelor, pentru eforturile depuse în executarea ordinelor primite, umăr la umăr cu Armata Roșie. Vă doresc și în viitor succese și mai mari în nimicirea ocupanților germani, pentru triumful cauzei popoarelor iubitoare de libertate*¹⁰.

Aceste elogii, mulțumiri, recunoștință și aprecieri au avut un efect moral

⁸ Corpul 6 armată română acționa în direcția Roznava și Corpul 2 armată română acționa spre Kosice. Între cele două corpuri de armată a activat Sectorul 54 fortificații sovietic. Ofensiva trupelor române a întâmpinat rezistența puternică și continuă opusă de trei divizii germane și maghiare, avantajate de configurația terenului accidentat, în mare parte muntos și mlăștinos, cu comunicații puține. Cu unități speciale, inamicul a ocupat poziții întărite în zona localităților Sena, Perin, Buzica, Turna etc., pe care le-a transformat în puternice noduri de rezistență. Cele mai grele lupte s-au dat în zona Turna, care a trecut de mai multe ori „dintr-o mână în alta”. Rapoartele militare consemnează faptul că militarii români s-au bătut „pe viață și pe moarte”, fiecare metru de teren cucerit fiind „plătit scump, cu sânge”. Același caracter îndârjit l-au avut și luptele de la Buzica, Perin și Jablonov, unde au acționat diviziile 18 (cu Regimentul 92 infanterie), 6 și 21. Puternica rezistență inamică, contraatacurile acestuia, au obligat diviziile române să se replieze prin luptă circa 5 km. A urmat replierea trupelor pentru o nouă ofensivă, deschizând un front larg de peste 60 km, într-un teren destul de frământat. În final, în strânsă cooperare cu Armata 40 sovietică s-a reușit cucerirea întregii zone amintite cu rețelele de comunicații de pe văile Bodva și Turna, împiedicând pătrunderea inamicului spre valea râului Hernad și în lungul șoselei Roznava-Jablonov. Cf. Alesandru Duțu, Florica Dobre, Leonida Loghin, **op.cit.**, p. 363-364.

⁹ Constantin I. Kirițescu, **România în al doilea război mondial**, vol. II, Editura Univers enciclopedic, București, p. 277-284.

¹⁰ General (r) Gheorghe V. Șoimaru, **Memorii...**; vezi și Constantin I. Kirițescu, **op.cit.**, p. 284.

deosebit nu numai pentru militari ci și pentru opinia publică românească, care se obișnuise cu Comunicatele publicate de ziare, prin care era ridicată în slăvi doar armata sovietică, trecându-se cu vederea eforturile proprii ale militarilor români. A fost un puternic atu pentru acțiunile viitoare. Ziarele din România au început să dea o atenție mai mare participării ostașilor noștri la luptele din Cehoslovacia, să scoată în evidență aportul comandanților noștri la izbândă, înalta lor pregătire militară. *Ne îndreptăm gândul, în pragul noului an, către ostașii de pe front pentru a le trimite încrederea și nădejdea noastră în ei și pentru ai asigura de dragostea noastră pentru ei* – scria un ziar central din București. În continuare se spunea în articol: *Urarea ce o trimitem ostașilor este aceea pe care țara întreagă le-o trimite, încrederea și vârtoșenia ca anul 1945 să vă încunună cu gloria victoriei depline și pacea cucerită prin lupte să vă îndrepte pașii către ogoarele și vetrele dragi din țara liberă, independentă și democratică, în care armata să fie armata poporului*¹¹.

Tot cu ocazia decorării s-a dat citire scrisorii comandantului Corpului 6 armată, general Gheorghe R. Gheorghiu, adresată comandantului Regimentului 92 infanterie, în care se spunea: *Mulțumesc comandantului, ofițerilor, subofițerilor și trupei Regimentului 92 infanterie pentru prețiosul concurs dat Corpului 6 armată, în executarea misiunii sale de la 13-18 decembrie 1944. Numele dvs. A fost comunicat la radio București și Londra și publicat în presa română, pentru felul cum ați luptat în bătălia Hernadului*¹².

După vizita superiorilor și decorare, în seara aceleiași zile, comandanții de regimente au fost convocați la postul de comandă al Diviziei ce se afla la Kauy, unde s-au trasat direcțiile operațiunilor viitoare. Astfel, Regimentul 92 a primit ordin să se deplaseze în sectorul Janoc, cu misiunea de a crea un baraj pe direcția Janok-Perecse. Deplasarea a avut loc în prima zi a anului 1945. După ocuparea poziției, ordinul care trebuia executat întocmai, era acela de apărare anticar. Numai că în armată și mai ales pe front, ordinele se schimbă cu repeziciune. Așa se face că pe 2 ianuarie 1945, spre seară, regimentul a primit ordin să se deplaseze spre Valea Turnei, pentru a ajunge mai ușor la poalele sudice ale platoului Silicka-Planina, pentru că Divizia 18, din ordinul comandantului Armatei a 4-a, trebuia să ia parte la ofensiva din depresiunea Roznava¹³. Cu o sinceră aducere aminte și fără

¹¹ General (r) Gheorghe V. Șoimaru, **Memorii...**

¹² **Ibidem.**

¹³ Comandamentul sovietic, care dirija principalele operațiuni, a încredințat Armatei a 4-a române misiunea, la 5 ianuarie 1945, de a rupe apărarea inamică din masivul Silicka-Planina și din depresiunea Roznava și dezvoltarea ofensivei spre cursul superior al Hronului. Acțiunea trebuia să fie corelată cu ofensiva Corpului 51 armată sovietic, de la flancul stâng al Armatei 40, care acționa pe direcția Silicka-Stitnik, având în subordine și diviziile 3 infanterie și 8 cavalerie române. În baza misiunii primite și a analizei situației, generalul Gheorghe Avramescu a hotărât să execute lovitura principală cu Corpul 6 armată (diviziile 6, 18 și 21 infanterie) pe direcția Jablonov-Roznava, care trebuia să rupă apărarea inamicului într-un sector de 3 km. Ofensiva spre Roznava a fost declanșată la 12 ianuarie 1945, ora 9,30, după o pregătire de artilerie de 45 minute,

„înfloritură”, comandantul regimentului ne povestește că *deplasarea s-a făcut noaptea, din cauza aviației inamice care era foarte activă în timpul zilei. Unele subunități din Divizia a 3-a, care au mărșăluit ziua, au fost mitraliate. De aceea s-a ales deplasarea nocturnă, chiar dacă era mult mai obositoare pentru trupă. Drumul de parcurs era destul de greu. Șoselele erau distruse. Gerul, vântul aspru, distanța mare de aproape 80 km și oboseala peste măsură își spuneau cuvântul. În sfârșit, în ziua de 4 ianuarie, dimineața, am ajuns în satul Sagloghet. Dar, spre marea noastră nedumerire, aproape întreg satul era ocupat de cartierul Diviziei de cavalerie, comandată de generalul Antonescu (nici o legătură cu mareșalul Ion Antonescu, care atunci era arestat undeva lângă Moscova n.n.). Cu mare greutate ne-au fost cedate șase case. O parte din ostași s-au dus în pădurea din apropiere, au aprins focuri și au adormit imediat, mai ales că aveau la dispoziție un depozit de lemne din fag, așezate „în metri”. Lemnele erau uscate, ceea ce făcea să se aprindă repede, fără a face fum gros, înăbușitor, rămânând în același timp și mult jeratec care dădea căldură. Paza era asigurată. Ziua, în zona respectivă, era frecventă ceața, așa că eram feriți de raidurile aeriene. Din cauza oboselii, ostașii au dormit până noaptea târziu, când, în miezul ei, s-au sculat, au mâncat, li s-au dat câte 250 grame vin și 5 țigări. A început sfatul în jurul focului. Povestiri despre luptele purtate. Nu a lipsit nici pomenirea celor morți și răniți. Către ora 3 spre ziuă, s-au culcat din nou. Focul dădea destulă căldură. S-au sculat a doua zi, 5 ianuarie, pe la ora 10. A început spălatul, bărbieritul, curățirea armamentului Comandanții de companii și plutoane erau permanent între ostași, punându-i la curent cu mersul războiului. Aparatul de radio, capturat de la inamic, ne dădea vești îndestulătoare. Erau ascultate, cu predilecție, Comunicatele Marelui Stat Major al armatei*

în condiții deosebit de grele datorită terenului muntos-împădurit, viscolului și zăpezii mari. Apărarea inamică a fost străpunsă pe un front de 8 km, Divizia 18 infanterie ajungând, la 15 ianuarie, la marginea nordică a masivului Silicka-Planina. Pentru a accelera ritmul de înaintare a trupelor, generalul Nicolae Dăscălescu (noul comandant al Armatei a 4-a române, de la 12 ianuarie 1945) a introdus în prima linie de luptă Divizia 11 infanterie din rezervă și Divizia 8 cavalerie-purtată și a combinat lovitura frontală cu o manevră dublu învâluitoare executată pe la est și vest de Roznava. În urma acestor măsuri, la 22 ianuarie, diviziile române au ajuns în depresiunea Roznava și au eliberat orașul, în noaptea care a urmat, capturând peste 1700 militari inamici. Eliberarea Roznavei a avut o importanță deosebită în ansamblul operațiunile generale de înfrângere a inamicului din estul Slovaciei. Operațiunea Roznava, derulată în două etape (12-23 ianuarie și 24-31 ianuarie 1945) a fost una dintre cele mai ample, în luptă fiind angajați circa 80.000 militari, într-o fâșie de ofensivă care a oscilat între 20 și 60 km și pe o adâncime de 70-80 km. Succesele obținute în operațiunea Roznava au orientat ofensiva spre Banska-Bystrica, important centru economic și administrativ, situat pe cursul mijlociu al Hronului (ca o pioasă aducere aminte, amintesc faptul că în acest sector a fost împușcat mortal și tatăl-socru al autorului acestor rânduri, învățătorul Dumitru Călin, sublocotenent, comandantul unității 4 tunuri din regimentul vânători de munte. Mormântul său se află în cimitirul eroilor români de la Zvolen, n.n. Adolf Minuț). În timpul acțiunilor militare, Armata a 4-a română a eliberat peste 160 localități. Jertfele proprii ridicându-se la peste 5200 militari morți, răniți și dispăruți. Cf. Alesandru Duțu, Florica Dobre, Leonida Loghin, **op.cit.** p. 355-356.

române.

În ziua de 6 ianuarie 1945, regimentul a fost adunat sub arme și au fost citite numele eroilor căzuți în lupte, precum și evocarea faptelor de arme ale tuturor ostașilor.

La 7 ianuarie, comandanții de regimente și batalioane au fost convocați la comandamentul Diviziei, stabilit între timp în satul Iablonca, pentru a discuta despre recunoașterea bazei de plecare la atacul care urma să aibă loc în zilele de 8 și 9 ianuarie 1945. La Iablonca, comandantul regimentului și însoțitorii au fost întâmpinați prietenește de către căpitan Cojocaru Gheorghe, sergenții Adamescu Dumitru, Scurtu Vasile și alții care făceau parte din Regimentul 15 infanterie din Piatra Neamț (orașul de baștină al Lt. colonel Gheorghe V. Șoimaru n.n.). Acest regiment făcea parte din Divizia 6, dislocată la stânga Diviziei 18, cu Regimentul 92 infanterie¹⁴.

Masivul păduros Silicka-Planina era foarte bine apărat de inamic pe direcțiile noastre de atac. Fuseseră aranjate obstacole grele pentru noi, rețele de mină și arbori tăiați. Toate acestea îngreunau înaintarea.

Din planul de atac al Armatei Române reieșea că Divizia 18 avea ca obiectiv de atins orașul Roznava. Odată cucerit acesta se deschideau direcțiile de pătrundere prin valea Slana spre cursul superior al râului Hron. Însă pentru a ajunge aici trebuia cucerită localitatea Plesivec, aflată la confluența râurilor Stitnik și Slana. Aceasta era bine apărată de Divizia 15 infanterie germană și Brigada 2 munte ungară, care au fost atacate din mișcare la 12 ianuarie 1945. După lupte grele militarii români au ocupat localitatea, salvând de la distrugere cele două poduri de peste Slana¹⁵.

Valea Turnei, unde era baza de pornire la atac a Regimentului 92 infanterie – ne povestește Gheorghe V. Șoimaru – avea terenul acoperit de o pădure cu arbori mici, cu pante abrupte, greu de urcat. Efortul Diviziei se îndrepta spre urcarea cotelor 489, 542, 565, 555 și 610. În noaptea de 11-12 ianuarie a început incursiunea de recunoaștere a inamicului. Am fost primiți cu focuri de arme automate. În dimineața zilei de 12 ianuarie, în jurul orei 8,30 a început pregătirea atacului cu o tragere de artilerie asupra cotei 542. Batalionul 2 al regimentului nostru a executat o manevră către satul Turna, înaintând circa 300 m. Inamicul a contraatacat, însă regimentul vecin, 90, l-a respins, făcând și prizonieri în această încleștare. Pierderile noastre în prima zi de atac, au fost destul de mari. Apărarea inamică a fost ruptă pe o adâncime de circa trei km. Cucerirea cotei 542 nu fusese, încă, desăvârșită. Germanii erau conștienți că această cotă era cheia apărării lor în zona platoului Silicka-Planina, de aceea o apărau cu atâtea sacrificii.

A doua zi, 13 ianuarie, când ne pregăteam să reluăm atacul, pozițiile noastre au fost supuse unor aprige presiuni, cu trageri de artilerie, branduri și arme automate. În această zi cade, sfârșecat de un brand, neînfricatul sergent Lăzărescu

¹⁴ General (r) Gheorghe V. Șoimaru, **Memorii...**

¹⁵ Alesandru Duțu, Floric Dobre, Leonida Loghin, **op.cit.** p. 321.

Cornel, originar de pe meleagurile județului Hunedoara (comuna Orăștioara de Sus). El făcea parte din plutonul de transmisiuni. A căzut după ce a respins o patrulă germană care interceptase linia telefonică a Batalionului 2 (comandat de maiorul Prică Vasile) cu comanda Regimentului 92 infanterie.

Șirurile de munți și râurile Slovaciei constituiau o puternică linie de apărare pentru inamic și un bun prilej pentru refacerea, regrouparea forțelor, aprovizionarea cu tehnică și muniție, nu pentru a porni ofensive de recucerire a „teritoriilor pierdute”, ci pentru a ține la adăpost un regim aflat în stare de agonie și în speranța sosirii pe front a „faimoaselor arme secrete” despre care tot propovăduiau conducătorii de la Berlin. Numai așa se explică faptul că germanii luptau cu înverșunare pentru fiecare palmă de pământ, obligând batalioanele, regimentele și chiar divizii întregi românești să se retragă parțial pe diverse poziții din cauza puternicei ofensive a inamicului. Divizia 6-a în întregime, un batalion al Regimentului 92, altul din Regimentul 18, precum și întreg Regimentul 90, au ordonat retragerea pentru a evita încercuirea. Una din țintele predilecte ale germanilor era scoaterea din luptă a comandanților de unități, care, pentru a insufla curaj și bărbăție, se avântau, de multe ori neprotejați, în fruntea acestora. Scoaterea din luptă a comandanților, crea o situație de panică, lipsă de orientare, coordonare și organizare a atacului. De cele mai multe ori, din lipsă de cadre superioare se apela la sergenți și caporali pentru a prelua comanda plutoanelor, companiilor iar sublocotenenții și locotenenții să conducă batalioanele. Starea aceasta de lucruri dura, uneori, câteva zile, până soseau din țară „înlocuitorii”.

Cu durere în suflet ne spune generalul (r) Șoimaru că *în după amiaza zilei de 13 ianuarie, Divizia 18 nu mai dispunea de nici o rezervă, deși primise ordin să atace cota 542. În această situație de disperare, colonel Popescu Victor, comandantul regimentului 90, a adunat toți ostașii pe care îi avea la îndemână, agenți, telefoniști, compania de pionieri și cu resturile Batalionului 1, s-a avântat la contraatac în fruntea ostașilor, forțând inamicul să se retragă spre vârfurile cotei 542. În aceeași zi, către orele 16, Regimentul 92 infanterie, împreună cu Regimentul 90, au primit ordinul să atace crestele cotei 542. Ajunși la 200 m au fost oprite de focul nimicitor al mitralierelor inamice, fiind obligate a rămâne pe linia atinsă până a doua zi când s-a reluat atacul, fiind cucerită cota care a rămas definitiv în mâna noastră. Divizia noastră care făcea efortul principal în cadrul Corpului 6 armată, cu pierderi mari, a fost întărită cu Regimentul 24 infanterie, care până atunci aparținuse Diviziei 21¹⁶.*

Acțiunea principală a românilor era cucerirea zonei Silicka-Planina, cu înălțimile respective. Acest lucru avea să se întâmple la 17 ianuarie, după ce Regimentul 92 participase la atacarea și ocuparea cotelor 542, 563 și 565. *Acum urma să cucerim cota 555, supranumită și înălțimea Sf. Ana* – spune generalul

¹⁶ General (r) Gheorghe V. Șoimaru, **Memorii...**

Șoimaru. *Dar cu ce forțe ? O puteam învălui ? Energicul și inimosul ofițer de Stat Major al Diviziei noastre, Lt. colonel Rădulescu Octav, a organizat batalionul din escadronul de cavalerie, câteva plutoane din Regimentul 18 și elemente disponibile de la cartierul Diviziei, pionieri etc. Noul batalion înființat ad-hoc, botezat „Batalionul Fulger”, a pornit, către orele 12, pe poteca dintre înălțimile cotelor 489 și 542, cu scopul de a ajunge în mijlocul platoului, în dreapta cotei Sf. Ana, apoi să urce această creastă și să atace spre sud rezistențele inamice de la bisericuța Sf. Ana. Mișcarea s-a făcut, fiind marcată de rachete, către orele 16,30. Ultima rachetă anunța cucerirea obiectivului. Au fost capturați 208 prizonieri. Din acest moment drumul spre Roznava era deschis prin cucerirea întregului platou și a regiunii dominate de Silicka-Planina. In ziua de 21 ianuarie 1945 a fost reluată ofensiva spre Roznava. Regimentul 92 infanterie avea ca obiectiv de atins pădurea Kapolna. Am fost opriți de focul inamic, care era destul de puternic. Seara ne-a prins la circa 300 m de pădure. A doua zi Batalionul 2 al regimentului nostru, comandat de maiorul Prică Vasile, a pornit la atac prin surprindere. La ora 10 pădurea a fost curățată de inamic, fiind capturați 85 prizonieri. S-a continuat înaintarea, cucerindu-se botul de deal al cotei 587. Eforturile au fost deosebit de mari. Regimentul 92 ajunsese la circa doi km nord de Roznava, curățind de inamic minele de fier din apropierea orașului. Au fost capturați 190 prizonieri. In acest timp, Regimentul 18 infanterie, care era vecin cu noi, a intrat în marea localitate, cucerind-o, după lupte crâncene și dureroase pierderi. Interlocutorul nostru ne destăinuie cu bucurie pentru succes, dar și cu durere pentru pierderile umane, că în cadrul bătăliei de la Roznava, divizia noastră (a 18-a n.n.) a jucat un rol de seamă. In 12 zile regimamentele 92, 90 și 18 infanterie, a luptat pe direcția principală de front, depunând un efort deosebit în această acțiune¹⁷.*

Divizia 18 avea un nou comandant, de la începutul anului, în persoana generalului Mihail Corbuleanu¹⁸.

Trebuie subliniat faptul că după pătrunderea în Slovacia, armata română a

¹⁷ **Ibidem.**

¹⁸ Generalul Mihail Corbuleanu s-a născut la 5 iunie 1894, la Vlădești, județul Muscel. Studii militare: Școala militară de ofițeri de infanterie (1913-1915), Școala specială de la Saint Cyr, Franța (1920), Școala Superioară de Război (1925-1926), Academia militară din Torino (1926-1929). Grade militare: sublocotenent – 1915, locotenent – 1917, căpitan – 1919, maior – 1927, locotenent colonel – 1934, colonel – 1939, general de brigadă – 1944, general de divizie – 1946. La 9 august 1947 a fost trecut în rezervă. Funcții: atașat militar la Roma (1 octombrie 1940-20 iulie 1944, la dispoziția Ministerului de Război (20 iulie-1 septembrie 1944), comandant al Diviziei 13 infanterie-instrucție (1 septembrie-16 octombrie 1944), al Brigăzii 18 infanterie (16 octombrie-8 noiembrie 1944 și 10 decembrie 1944-3 ianuarie 1945), al Diviziei 6 infanterie (8 noiembrie-10 decembrie 1944), al Diviziei 18 infanterie (3 ianuarie-26 februarie 1945), la dispoziția Ministerului de Război (26 februarie 1945-9 august 1946). In Campania din Vest s-a dovedit a fi un excelent comandant de mare unitate, care s-a impus prin pricepere, cultură, seriozitate și prin caracterul său blând, dar hotărât. A încetat din viață la 3 iulie 1973, la București. Cf. Alesandru Duțu, Florica Dobre, Leonida Loghin, **op.cit.** p. 104-105.

fost pusă în situația de a forța râuri, precum Ipoly, afluent al Dunării și linii muntoase ca cea de la Roznava-Dobsina, puternic întărite și ocupate de dușman. Scopul acțiunii din zona în discuție era de a consolida frontul ofensiv de-a curmezișul Slovaciei. Armatei a 4-a române îi revenea misiunea de a ataca la aripa dreapta-nord, în preajma forțelor sovietice ce aparțineau Frontului 4 ucrainean. Românii aveau concentrate în sector, cinci divizii (18, 9, 21, 11 și 8). Artileria dispunea de 365 guri de foc de diferite tipuri și calibre. Luptele au durat de la 12 la 23 ianuarie. Primele trei zile au fost uluitoare de grele, dacă ținem cont și de faptul că pe unele creste muntoase stratul de zăpadă era între 0,80 și 1 m grosime. În final, Corpul 6 armată română a cucerit 50 localități și a capturat peste 2000 prizonieri germani și unguri, printre care și comandantul militar german al zonei Roznava, cu întregul său Stat Major. Orașul Roznava era un important nod de comunicație, de unde, prin pasurile Dobsina și Muran, se putea ajunge ușor în inima Slovaciei. Izbânda de aici a deschis drumul spre valea superioară a râului Hron și spre masivul Tatra Mică, ușurând acțiunile Frontului 4 ucrainean ce opera la nord de Armata a 4-a română. Victoria de la Roznava a permis celor două armate române să treacă la atacarea principalei linii defensive inamice ce se întindea peste masivul muntos Javorina și în lungul râului Hron¹⁹.

Intreaga Divizie 18 română a fost citată prin Ordin de Zi pe Armată de către Ministerul de Război, Ordin comunicat și la radio București în ziua de 5 februarie 1945. La rândul său, comandantul Diviziei 18 infanterie, citează prin Ordinul de Zi nr. 154 din 25 ianuarie 1945 pe Lt. colonel Gheorghe V. Șoimaru, comandantul Regimentului 92 infanterie, pentru faptele de vitejie dovedite în luptele grele cu ostașii regimentului său, pentru cucerirea platoului Silicka-Planina și în preajma localității Roznava. *În zilele de 12-19 ianuarie – se arată în documentul amintit – atacă puternica poziție inamică de rezistență de la est de încrucișarea de drumuri sud cota 542 și face față tuturor contraatacurilor inamice în număr de opt, care au fost purtate cu forțe superioare, asigurând astfel manevre de străpungere a masivului păduros spre nord. În ziua de 19 ianuarie 1945, atacă cu tot regimentul rezistențele inamice de pe creasta nord Sf. Ana pe care o cucerește, capturând numeroși prizonieri și material de război. Continuând acțiunea spre est, cucerește înălțimea importantă, cu cota 610. În zilele de 21 și 22 ianuarie, deбуșând din masivul muntos în câmpia Roznava, cucerește pădurea Kapolna și ulterior cota 587, la nord-est de orașul Roznava, ușurând acțiunea de la est spre vest a celorlalte divizii ce au atacat Roznava.*

După două zile, la 27 ianuarie, printr-un alt Ordin de Zi, nr. 30, Regimentul 92 infanterie a fost citat, din nou, de către Divizia 18, act care s-a regăsit și în presa vremii:

Având în vedere faptele de arme strălucite săvârșite de Regimentul 92

¹⁹ Constantin I. Kirițescu, **op.cit.**, p. 285-286.

infanterie, comandat de Lt. colonel Șoimaru Gheorghe, în luptele grele de la 12-23 ianuarie, respingând puternicul inamic organizat ce ocupa poziții dominante

O R D O N

citarea prin ordin de zi pe Divizia 18 infanterie, a ofițerilor, subofițerilor și trupei care s-au distins în aceste acțiuni ...

Urmează o înșiruire de comandanți de batalioane, unii răniți și înlocuiți, comandanți de companii și plutoane. Nu sunt uitați răniții și morții. Ordinul este semnat de general Mihail Corbuleanu²⁰.

Profitând de pauza dintre acțiunile militare, comandanții unităților și marilor unități, au continuat să-și facă datoria de suflet față de eroi, citându-i prin Ordine de Zi, pomenindu-i în presa vremii și la posturile de radio. Așa se face, că tot pe data de 27 ianuarie 1945, comandantul Diviziei 18 infanterie emite un alt Ordin de Zi, nr. 140, în care se arată că luptele din intervalul 11-23 ianuarie au fost deosebit de crâncene din cauza rezistenței opuse de un inamic bine organizat și dotat tehnic. *Incepând din ziua de 11 ianuarie, până la 18 ianuarie 1945, când începe atacul Batalionului 2, din Regimentul 92 infanterie, de la încrucișarea sud, cota 542 est, maiorul Prică Vasile, în fruntea unităților sale atacă, cu o vitejie rar întâlnită, inamicul organizat cu rezistențe puternice, rezistând cu înverșunare. Contraatacat de nenumărate ori de un inamic superior în flanc și spate, face față acestor lovituri, ajungând să lupte personal numai cu câțiva oameni din grupul de comandă... În luptele din zilele următoare, mereu în fruntea batalionului, atacă, atingând toate obiectivele date, ajungând până la cota 587.*

Pentru aceste fapte de arme, cu totul excepționale, care dovedesc o deosebită pricepere și o vitejie rară,

O R D O N

citarea prin Ordin de Zi pe Divizia 18 infanterie, a maiorului Prică Vasile, comandantul Batalionului 2/R. 92 infanterie.

Comandantul Diviziei 18 infanterie

General M. Corbuleanu

Printr-un alt Ordin de Zi, este citat și căpitanul Dinulescu Ilie, comandantul Batalionului 1 din Regimentul 92, pentru modul cum a comandat unitatea în luptele pentru cucerirea cotelor 610 și 587, ocupând pădurea Kapolna. *Prin această acțiune îndrăznească a ușurat înaintarea Diviziei și cucerirea obiectivelor ordonate*²¹.

Merită amintit faptul că sergentul major Boceanu Ion (după război a ajuns la gradul de maior), comandantul plutonului de transmisiuni al Regimentului 92 infanterie, a fost citat prin Ordin de Zi pe Regiment, pentru curajul, devotamentul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă în luptele de la Buzica-Komoros, platoul Silicka-Planina, cotele 555 și 610.

²⁰ General (r) Gheorghe V. Șoimaru, **Memorii...**

²¹ **Ibidem.**

Explicând motivele citării, Ordinul de Zi preciza că *In urma bombardamentelor inamice, legăturile telefonice între companie, batalion și regiment au fost distruse. Personal a plecat pe firul telefonic spre al repara. A fost surprins de un feroce bombardament de brand și gloanțe de mitralieră dar nu a dat nici un pas înapoi de la îndeplinirea misiunii pe care singur și-o propusese. In ziua de 21 ianuarie 1945, inamicul contraataca. Batalionul 1 era într-o situație foarte grea. Din cauza pierderilor grele suferite de regiment, din efectivul plutonului de trnsmisiuni, sergentul major Boceanu Ion organizează o grupă sub comanda sa și pornește la atacul cotei 555, cu pușca mitralieră în mână, ajunge în poziția dușmanului, capturează prizonieri și material de război. Din acel moment regimentul are din nou batalioanele sub comandă directă.*

Pentru faptele de arme săvârșite de numitul subofițer;

ORDON

Citarea prin Ordin de zi pe Regiment a sergentului major Boceanu Ion, pentru priceperea, devotamentul, spiritul de sacrificiu și abnegația de care a dat dovadă.

Comandantul Regimentului 92 infanterie

Lt. col. Șoimaru Gheorghe

Viteazul ostaș a fost decorat cu medalia Virtutea Militară, clasa II-a. Informat de acest caz, ministrul de război, general Constantin Vasiliu Rășcanu, cu ocazia unei inspecții pe front, aflând și de alte isprăvi ale ostașului, s-a folosit de prilej pentru a decora pe sergentul major Boceanu Ion cu medalia Virtutea Militară clasa I-a²².

După luptele victorioase din zona Roznava, a treia mare bătălie din Cehoslovacia a avut ca teatru principal de operațiuni puternicul masiv muntos Javorina, o ramificație care, pornind din Munții Tatra înspre sud, acoperă o suprafață destul de mare dintre râurile Ipoly și Hron. Specialiștii militari susțin că această acțiune militară a fost cea mai lungă și mai grea bătălie din întreaga campanie dusă pe teritoriul acestei țări. La ea au participat ambele armate române: la stânga era Armata 1-a (care fusese reconstituită după pierderile omenești din luptele anterioare), iar la dreapta fusese amplasată Armata 4-a. Intre aceste două mari unități românești fusese intercalat un Corp de armată sovietic. Cele două armate române aveau în componere 14 divizii.

Bătălia a ținut aproape două luni (28 ianuarie-20 martie 1945) și a fost deosebit de aprigă din cauza greutăților impuse de teren, care era muntos și acoperit de păduri.

²² General (r) Gheorghe V. Șoimaru, **Memorii...**

Toate aceste acțiuni militare la care a participat Armata română pe teritoriul Cehoslovaciei, vor fi abordate în numărul viitor al revistei.

The Participation of the 92nd Infantry Regiment in the Battles of Czechoslovakia, December 1944-April 1945 (part one) Summary

On December 17th 1944, the 92nd Regiment received the order to attack and conquer the Semere Forest and the adjacent villages of Reste and Buzica on the border between Hungary and Czechoslovakia. The village of Buzica in particular suffered heavy fights, according to the witness Petre Cameniță, the Commander of the 18th Infantry Division. The enemy's defeat in the whole sector opened the possibility to attack and conquer the city of Kosice, a very important communications center. The Germans had deployed in this sector strong infantry forces doubled with a large number of tanks. The attacks and counter-attacks were fierce until about January 1st 1945, when the enemy's strength started to decline and finally stopped fighting in exhaust on January 12. The 92nd Regiment didn't participate at the last actions as it was pulled-out to rest. The Regiment was engaged in military operations in the Ianov sector with the mission of maintaining a barrage on Ianov-Perecse direction, then it was displaced to the Turna Valley, at the southern foot of the Silicka-Planina plateau, allowing the 18th Division to engage the great offensive of Roznava depression. Lt-Col Gheorghe V. Șoimaru, the Commander of the 92nd Regiment, tells us about the human losses and how difficult the confrontations in the Silicka-Planina region were. To get there, they had suffered many losses conquering the heights 489, 542, 565, 555, 587 and 610. The military actions were particularly difficult due to the cold weather, with a lot of snow covering the roads heavily pierced with bombshell holes, a mountain terrain difficult to escalate completed with a very well armed and numerous enemy troops. The battle resulted in many casualties on both sides. Once they've conquered the objective, the road to Roznava lied opened. This victory allowed the Romanian Army to proceed to attacking the enemy line of defense stretching across the Javorina mountain all along the Hron Valey.

To be continued.